

Biden fikk 99 flere stemmer, Trump fikk 261 færre. På tide å avslutte «The Big Lie»?

Presidentvalget i 2020 gikk ikke som republikanerne ønsket. Valgrevijsjonen i Arizona er avsluttet, og resultatene ble presentert for AZ Senate 21. september. Var det en bombe eller en kinaputt?

Valgnatten – en thriller

Under direktesendingen fra valgnatten, så vi at det lenge var jevnt løp. Etter hvert lå Trump et hestehode foran og lå an til å vinne. Litt uti sendingen fikk vi se bilder av store folkemengder med republikanere som protesterte utenfor valglokalene og ropte «Stop the count!». Mange av observatørene var kastet ut, og folkemengden mente at tellingen fra da av ikke var lovlig. Men tellingen fortsatte uten observatører til stede. Litt senere kom det inn meldinger På CNN om at de hadde stoppet tellingen i alle de fem vippestatene - samtidig. Valgarbeiderne hadde blitt sendt hjem av ulike årsaker, de skulle komme tilbake neste dag og fortsette tellingen. Seerne satt utålmodig og ventet på resultatet fra vippestatene. Republikanerne ropte «juks!» og mente at dette ikke var tilfeldig – det var koordinert. Konspirasjonsteoriene startet.

«Stop the count! I am the Winner!»

Trump erklærte seg som vinner etter at observatørene ble utestengt. Da tellingen fortsatte neste morgen kom det inn store partier med Bidenstemmer. På den offisielle statistikken så vi en signifikant peak på [grafene](#) i vippestatene. Biden fikk akkurat nok stemmer i vippestatene, og Fox News erklærte ham som vinner. I påfølgende dager kom det inn flere stemmer og tellingen fortsatte.

Vitner melder seg

Det ble nå full aktivitet på Twitter. Mange påstod at det hadde foregått juks, og flere videosnutter spredde seg på nettet. Disse ble fortløpende sensurert. Konspirasjonsteorier florerte. Men folk på grasrotplanet ga seg ikke, de ville bli hørt. Velgere, valgarbeidere, observatører og varslere meldte seg som vitner. Delstatssenatene ga etter for press, og i Arizona ble [høring](#) avholdt 30/11. Den varte i 10 timer og 40 minutter. I tillegg var det kommet inn mange skriftlige vitneforklaringer avlagt under ed.

På bakgrunn av vitneforklaringene, ble det bestemt at det skulle foretas en «audit» - en revisjon av valgresultatet i Maricopa County. Hovedstaden Phoenix ligger i Maricopa, og det var her det var flest påstander om uregelmessigheter og juks. Senatets president, Karen Fann, lovet innbyggerne å komme til bunns i dette og at de måtte akseptere resultatet uavhengig av hva det måtte bli.

Vitneforklaringer

Under [høringen](#) kom det frem mange oppsiktsvekkende historier som de mente burde etterforskes: Stemmesedler var sendt flere ganger gjennom tellemaskinene. Tellemaskinene var koblet til

Internett. De som telte stemmer hadde sett at signaturer manglet, at noen hadde en krusedull, at en del av stemmesedlene så ut som kopier fra en kopimaskin og at mange av poststemmene manglet brettekanter på midten – altså at de aldri hadde vært i en konvolutt. Det ble flere spekulasjoner og konspirasjonsteorier på Twitter.

Kampen om stemmesedlene

I delstatene er sertifisering av resultatene delegert til hvert county (fylke). Dette sendes så til senatet, og på bakgrunn og sertifiseringen blir elektorer (valgmenn) sendt til US Congress. Det er elektorene som formelt velger president.

Kampen har stått – og står fortsatt – mellom Arizona Senate (de folkevalgte) og Maricopa County som styres av Board of Supervisors (fylkesstyret). For å oversette til norske forhold er det Stortinget versus et fylke. Kampen handler ikke om hvem som vant valget, men om å få stemmesedlene utlevert til de folkevalgte for å kunne foreta undersøkelser.

De fem [medlemmene](#) i fylkesstyret (alle republikanere) er: Clint Hickman (talsperson), Jack Sellers (formann), Steve Gallardo, Bill Gates (ikke *den* Bill Gates) og Steve Chucuri. Sistnevnte trakk seg fra sin stilling tre dager før revisjonen. Årsaken var at det hemmelige [lydopptaket](#) fra en privat samtale innad i fylkesstyret, ble lekket.

Maricopas fylkesstyre annonserte at de selv ville gjennomføre en revisjon. Folk protesterte. De mente at det var fylkesstyret som stod bak jukset og stolte derfor ikke på dem. De ville at senatet skulle velge revisjonsfirma, og de ville ha det kontroversielle firmaet Cyber Ninjas til å gjøre jobben.

3. februar gjorde Maricopa sin egen revisjon. Det viste seg at de kun hadde en kontrolltelling. De samme stemmesedlene ble sendt gjennom de samme tellemaskinene én gang til, og maskinene kom frem til det samme resultatet som sist.

Maricopas talsperson, Clint Hickman, holdt en pressekonferanse hvor han bekreftet at det ikke hadde vært juks, de hadde fått det samme antallet. Republikanerne mente dette var helt bortkastet tid, de ville på bakgrunn av vitneutsagnene vite om det var noen falske stemmesedler, om noen sedler manglet og om maskinene var manipulert og koblet til Internett.

Etter en stund vedtok senatet derfor en «full forensic audit». Det betyr en revisjon med kontrolltelling, tekniske analyser av stemmesedler og datamaskiner samt gjennomgang av prosedyrene (chain of custody).

Endelig sertifisering av valget i US Congress 6. januar

13. november holdt elektorene det formelle presidentvalget i kongressen. Stemmene ble lagt i forseglet konvolutt og skulle åpnes 6. januar for endelig sertifisering av Mike Pence som da var leder for Representantenes Hus.

Før sertifisering skal lederen av Huset spørre om noen har innsigelser. Da Pence spurte, svarte senator Ted Cruz og 10 andre at de hadde det på vegne av de folkevalgte i Pennsylvania. Dette var offisielt varslet noen dager i forveien med en [pressemelding](#). Kongressen i Pennsylvania hadde også sendt et offisielt brev til Pence om at de den siste måneden hadde avdekket store avvik og uregelmessigheter. Bevisene ble presentert i [brevet](#), og de konkluderte med «We nullify the Certificate». Men det var for sent. Elektorenes stemmer lå allerede i konvoluttene.

Cruz mente han hadde plikt til, på vegne av velgerne i Pennsylvania, å komme med en innsigelse og ba om en 10 dagers utsettelse slik at man kunne undersøke litt mer før sertifisering.

Ved innsigelser er det vanlig prosedyre at kongressen deler seg i de to kamrene; Senatet og Huset. Da forsøke å komme til enighet.

Da de akkurat hadde delt seg, ble kongressen (Capitol) stormet. Etter noen timer, da politiet hadde fått kontroll på situasjonen, møttes de igjen for avstemming. Pence sa at det ikke var opp til ham og at han verken kunne eller ville «turn over the election». Det ble en endelig sertifisering (kort videoklipp).

Republikanerne hadde fryktet at dette skulle skje og kalte Pence forræder. De mente han skulle utsatt i 10 dager som Pennsylvania ba om og reagerte på at han brukte uttrykket «turn over» når det handlet om utsettelse. På Twitter var det ramaskrik blant republikanerne, og de fryktet at mediene ville fremstille det feil – noe de gjorde: «Republikanerne vil presse Pence til å gi valgseieren til Trump».

«Evidence» vs «proof»

I løpet av det halve året kampen om stemmesedlene pågikk, kom det inn flere beviser; vitneforklaringer, bilder, private videoer, film fra overvåkingskameraer, dokumenter m.m. Det er en del misforståelser rundt hva et bevis er og om det i det hele tatt finnes beviser ifbm med valget. Et bevis er noe man legger frem for retten. Om retten tar det til følge eller ikke, er en annen sak. Her skiller amerikanerne mellom «evidence» og «proof». Det finnes mye beviser, også noen falske. En god del av dem (litt over 1600) er samlet på siden HereIsTheEvidence.com. Et eksempel er funnet av makulerte stemmesedler i en container 26. februar. Den eldre mannen som fant dem, tok bilder og har vitnet under ed.

Samme dag, litt etter at dette kom på nyhetene, brøt det ut brann på gården til Clint Hickman (talsmann for Maricopas fylkesstyre). Tre bygninger brant til grunnen; to lagerbygninger og en bygning med høns. Det har lenge gått rykter om at Hickman oppbevarte store mengder stemmesedler der, og konspirasjonsteorien går på at brannen var påtønt for å ødelegge bevismateriale.

Dominions passord

Kampen mellom senatet og fylkesstyret tilspisses. Det blir flere runder i retten og flere stevninger hvor fylkesstyret ble pålagt å utlevere stemmesedler, maskiner og annet valgmateriell. Den første stevningen var i januar. I de neste rettsmøtene purret dommeren. Til slutt ga fylkesstyret etter. De kunne gi fra seg stemmesedlene og tellemaskinene, men nektet å utlevere software, hovedpassordet til serveren og routere. Sheriff Paul Penzone mente det lå helseopplysninger på routerne og at de derfor ikke kunne frigis. Maskinleverandøren Dominion satt en stopper for tilgang til software fordi den var deres eiendom. Så begynte beskyldningene dem imellom. Fylkesstyret sa de aldri hadde fått hovedpassordet - Dominion sa de hadde gitt det fra seg. Republikanerne lurte på hvordan fylkesstyret da kunne ha gjennomført en skikkelig revisjon den 3. februar.

Helikopter, kameraer og 73 advokater

Revisjonen startet 21. april i [Veterans' Memorial Coliseum](#), en innendørs arena i Phoenix. Der var det montert 9 kameraer som livestreamet prosessen 24-7 de månedene det tok. I tillegg hadde hver av personene flere kameraer på seg som filmet hendene deres og hva de gjorde. Da stemmesedlene ble flyttet fra tellesentralen til Coliseum, [filmet](#) et helikopter lastebilkolonnen ovenfra for at ingen stemmesedler skulle komme på avveie under transporten.

Etter at revisjonen hadde startet, ble det ny runde i retten. For å stoppe «The Fraudit» (et uttrykk først brukt av MSNBC), fikk det republikanske fylkesstyret hjelp av The Democrats sentralt. De sendte et team på 73 advokater fra Perkins Coie, advokatfirmaet til Marc Elias og Michael Sussman (Hillary Clintons advokater). Revisjonen ble stoppet inntil videre fordi advokatene mente det var for dårlig sikkerhet, pressen ikke slapp inn, og det var funnet en tusj i arenaen før revisjonen startet.

Millioner av mennesker som fulgte livestreamen og så at de stoppet, begynte å miste motet. På Twitter ble følgende parole spredd «If you have nothing to hide - why hide it?».

Parallelt med dette ble det skrevet i de store mediene (CNN, MSNBC, New York Times, Washington Post) at det var på tide å innse at Biden hadde vunnet og at Trump var en dårlig taper.

Full forensic audit fortsetter

Karen Fann, senatets president, svarer i rettsmøtet at sikkerheten var god. Dommeren ville ha det dokumentert. Cyber Ninjas ville først ikke avsløre detaljer rundt sikkerheten og de tekniske undersøkelsene som skulle foregå inne på arenaen, men dommeren påla dem å levere en [beskrivelse av prosessen](#).

Karen Fann forklarer at pressen, inkludert CNN, var invitert, men takket nei. De kunne ikke bare dukke opp, men først akkrediteres som de andre. Dommeren ga senatet tillatelse til å fortsette revisjonen.

Det ble full jubel blant de som fulgte livestreamingen.

Underveis i revisjonen oppdages en del uregelmessigheter. Karen Fann sender et [brev med spørsmål](#) til Maricopa og ber om et møte i senatet 18. mai for å få svar. De møter ikke opp, men holder i stedet en pressekonferanse hvor de forklarer at Cyber Ninjas ikke er kvalifiserte og at revisjonen (the audit) er en Fraudit.

Innhold i Cyber Ninjas' rapport

Republikanerne måtte vente lenge på resultatet av revisjonen. Det ble flere utsettelse. Først og fremst fordi senatet ikke har fått tilgang til routere og software og rapporten ikke kan ferdigstilles. Til slutt bestemte de for å frigi rapporten selv om den bare inneholder fire av syv deler:

1. **Kontrolltelling** av hvor stemmer Biden og Trump fikk.
2. **Signaturanalyser**
3. **Prosedyrer** (Chain of custody).
4. Undersøkelser av **tellemaskiner**.

De tre siste er:

5. **Papiranalyse.** Analysen er gjennomført og ferdigdokumentert, men foreløpig under en NDA (non-disclosure agreement, også kjent som confidentiality agreement).
6. Analyse av **software.**
7. Analyse av **routertrafikk** på valgdagen.

De to siste må vi vente en stund på siden senatet foreløpig ikke har fått tilgang til utstyret. Forrige uke kom senatet og fylkesstyret til et forlik i retten. Cyber Ninjas skal få utstyret under visse betingelser.

For å forstå rapporten, må man ha litt kjennskap til hvordan et valg foregår rent praktisk.

Hva er en stemme?

En stemme består av tre elementer: a) stemmeseddel, b) omslagskonvolutt og c) et digitalt image av stemmeseddelen. Alle tre skal tas vare på i minimum 22 mnd.

- a) Omslagskonvolutten har datostempel, velgerens navn og adresse samt signatur. Når signaturen er verifisert opp mot velgerregisteret (register over stemmeberettigede hvor signaturen allerede ligger inne), stemples den «godkjent». Dersom den ikke godkjennes, telles ikke stemmeseddelen, men regnes som ugyldig.
- b) Stemmesedler tas ut av konvoluttene, og de separeres. Fra da av kan man ikke knytte velgeren til stemmeseddelen. Den har ikke navn, kun ovaler for hver kandidat hvor én av dem skal fylles ut med kulepenn.
- c) Så kjøres stemmeseddelen gjennom tellemaskinen; en datamaskin med scanner. Det lages et digitalt bilde av den, og maskinen leser av hvilken oval som er fylt ut. Det er de digitale stemmesedlene som telles, ikke de fysiske.

Noen av stemmesedlene blir avvist av maskinen når den ikke kan lese hvilken oval som er fylt ut. Disse sendes til et annet team til *manuell bedømming* (adjudication). To personer skal tolke hva velgeren har ment. Så lager de en ny stemmeseddel – en duplikasjon. Duplikatene sendes tilbake til tellemaskinene og scannes på vanlig måte.

Sharpiegate?

Av stemmesedlene som ble avlagt på valgdagen **ble 12% sendt til manuell bedømming**, dvs. valgarbeiderne måtte lage nye sedler for mer enn hver tiende. 12 % regnes som uvanlig mange iflg. rapporten.

Stemmesedlenes ovaler skal fylles ut med kulepenn, nøyaktig innenfor ovalens grense slik at tellemaskinen skal kunne lese det. Nytt i 2020 var at velgerne skulle bruke tusj (sharpie). Alle de 171 stemmelokalene i Maricopa County fikk utlevert pakker med tusj fra Arizonas State Department. Valgarbeiderne skulle instruere velgerne til å bruke disse.

Problemet med tusjene var at fargen trakk gjennom papiret til en stor uregelmessig «dot». Dette var årsaken til at 12% av stemmesedlene ble avvist av tellemaskinene.

Hensikten med tussj fremfor kulepenn var at det skulle være enklere å bruke for velgeren, men de som mener det har vært valgjuks påstår at det var gjort med hensikt. Derav ordet Sharpiegate. Dette ble den nye konspirasjonsteorien.

«Return to sender»

Nytt i 2020 var også at alle kunne stemme via post. Tidligere har man kunnet søke om å få tilsendt stemmeseddel dersom man var funksjonshemmet, syk, studerte i utlandet eller var utstasjonert. Denne gangen ble stemmesedlene sendt til alle adresser som stod i velgerregisteret. Velgerregisteret ble sist oppdatert i 2010, og siden da har mange flyttet ut av staten eller dødd. Stemmesedlene ble sendt rett fra trykkeriet Runbeck Election Service, og enorme mengder poststemmer ble sendt i retur iflg. postvesenet. Runbeck har foreløpig ikke svart på hvor det har blitt av disse.

Cyber Ninjas rapport/funn

Jeg har plukket ut noen av funnene fra presentasjonen av rapporten (full video [her](#)). Selve rapporten finner du [her](#).

1. Kontrolltelling

- 2,1 millioner (hvorav 1,9 mill poststemmer) stemmer ble talt opp. **Biden: 99 flere, Trump 261 færre.**
- **12 % av stemmesedler avgitt i valglokalene var duplikater.** Dvs. at originalen ble avvist av scanneren, sendt til manuell bedømmelse og det ble laget nye stemmesedler på vegne av velgeren.

Ekstra stemmer som er telt med uten å være registrert som «mottatt» av tellesentralen	3 400
Flere poststemmer mottatt og registrert enn det som iflg. fylkets offisielle tall, ble sendt ut	9 000
Stemmelokaler har mottatt flere stemmer enn det var velgere som var registrert som «møtt opp»	1 550
Forhåndsstemmer som er mottatt uten at det er registrert noe navn	2 500
Stemmer mottatt ved oppmøte i valglokalet av personer som har flyttet ut av Maricopa	2 400
Poststemmer mottatt av personer som har flyttet ut av Maricopa (etter 5. oktober 2019)	23 000
Poststemmer mottatt av personer som har flyttet ut av Arizona (etter 5. oktober)	2 000
Avvik totalt (For noen av tallene satt inn i denne tabellen, står det «mer enn...»)	Ca 44 000
Totalt antall forhåndsstemmer i dataprotokollen som ikke korresponderer med antall som har kommet inn underveis	255 000

Biden vant Arizona (6,4 mill innb.) med en margin på **10 457** stemmer

Tallene i rapporten gjelder *kun* for fylket Maricopa som er ett av 15 fylker i Arizona

2. Signaturanalyser

Signaturanalyse er ikke det samme som verifisering av om hvorvidt det er stemmeberettigede som har signert. Det krever en canvassing, en bekreftelse av hvem som står i velgerregisteret og at dette er reelle velgere. Ikke såkalte «phantom/ghost voters», fraflyttede personer, døde personer, personer under stemmerettsalder eller kriminelle som soner en dom.

Signaturfeltets innhold ble maskinelt analysert og delt i kategorier: Blankt felt, «kruseduller» og signaturer.

De fleste krusedullene og blanke felt kom inn på valgnatten - flere og flere utover i tellingen. Grafen korresponderer også med når duplikatene kom inn. Se grafene [her](#) (starter på 29:00).

3. Prosedyrer

- Alle poststemmene (til fraflyttede og døde etter 2010) som ble sendt i retur til trykkeriet, har man ikke oversikt over. Verken hvor mange eller hvor de er.
- Duplikater som skal sorteres for seg, lå innimellom de andre stemmene
- Pappesker med stemmesedler var ikke forseglet. Det manglet sedler; ikke samsvar mellom antallet oppi og det som stod utenpå. Eskene var ikke nummerert, så man kan ikke vite om det opprinnelig var flere esker siden det ikke stod noe om det i protokollen.

4. Tellemaskiner/dataprotokoller

- Alle brukere og administratorer hadde samme passord.
- **Maskinene var koblet til Internett**, og portalene stod åpne
- Filer med protokoller, regnskapet med antall stemmer var slettet
- **21 273 digitale stemmesedler var slettet**
- 263 139 digitale stemmesedler var korrumpert/uleselige. Samtlige kom inn i perioden fra 1. november og utover. Ingen av de 1 347 240 digitale stemmesedlene fra før 1. nov var ødelagt.
- Loggen for hvem som hadde logget inn og hvor mange ganger, var **slettet for spesifikke datoer**: 11/02: 463 innlogginger, 3/3: 37 686, og 12/4: 330

Muntlig forklaring av tekniske funn finner du [her](#).

Totalt var **1 064 746 filer** og **9 571 directories slettet** i perioden 1/11/20-16/3/21. (Flere detaljer i rapporten). Man vet ikke hva de inneholdt, men det ble referert til disse mappene/filene fra flere steder hvor ting ikke var slettet. Derfor vet man at det bl.a. er protokoller og digitale stemmesedler.

Man kjenner også til datoene for når slettingen foregikk, bl.a. 2.februar, altså dagen før den første revisjonen. Selv om de ikke kan se hvilken bruker som slettet dataene, er det et overvåkningskamera som viser hvem som satt ved maskinen når, og dette kan sammenholdes med klokkeslett for når det var aktivitet og sletting. Cyber Ninjas ville ikke gå ut med navnene under presentasjonen som ble livestreamet, men de er sendt til riksadvokaten.

Hvem slettet alle dataene og hvorfor?

Riksadvokat Mark Brnovich kom med en [pressemelding](#) noen timer etter presentasjonen i senatet: «I will take all necessary actions that are supported by the evidence». Det blir nå full kriminaletterforskning av hva som skjedde under presidentvalget 2020.

Bombe eller kinaputt?

De store mediene har dekket valgrevisjonen i Arizona. De har valgt å trekke frem at Trump fikk 261 færre stemmer og Biden 99 flere, og at dette er et nederlag for Trump

Republikanerne betrakter rapporten som en «bombe» og mener dette var en historisk dag. For første gang på 10 måneder vil det bli etterforskning fra det offentlige.

Senator Wendy Rogers har satt i gang en prosess for desertifisering av valget i Arizona. Et valg kan deserifiseres dersom det er store avvik i tallmateriale, mange uregelmessigheter og/eller lovregulerte prosedyrer er brutt. Det trenger m.a.o. ikke være juks for at man desertifiserer. Desertifisere betyr ikke at man «gir» seieren til den andre, men at man har omvalg.

Flere senatorer fra andre stater har ventet på denne rapporten for å se om de kan bruke Arizonas revisjon som modell. De statene som står klare er Pennsylvania, Georgia, Wisconsin og Michigan.

Biden vant Arizona med en margin på 10 457 stemmer. Marginene i de andre vippestatene var i samme størrelsesorden, og det er like mange eller flere vitneforklaringer og bevis som er lagt frem.

«The Big Lie»

Det har vært og er mange konspirasjonsteorier om at valget har vært rigget og koordinert fra sentralt hold – at det har vært planlagt juks i lang tid.

Om det har vært juks eller om det har vært menneskelige feil og feil på maskiner er vanskelig å vite. Dersom det stemmer at store partier med stemmesedler har forsvunnet, kan vi ikke vite om det er Trumpstemmer, Bidenstemmer eller en blanding.

Forhåpentligvis får vi noen flere svar nå som det blir full etterforskning i Arizona. Folket er splittet. Når det er så mange som tror det er Trump som er vinneren av valget, er det viktig å komme til bunns i dette slik at de forhåpentligvis får fred. Mye over halvparten av amerikanerne tror det har vært juks. Ca 40% av amerikanerne mener det har vært så mye juks at Biden ikke er den legitime presidenten. (En relativt ny [meningsmåling](#) fra *The Economist* viser andel av befolkningen som mener Biden er illegitim (side 298-299): All americans: 39%, Independents: 43%, Democrats: 4%, Republicans: 80%, hispanics: 32%, blacks: 17%)

Mediene og demokratene kaller konspirasjonsteoriene «The Big Lie». De som beskyldes for dette, sier at «The Big Lie» er «The Big Lie». Hvem som har rett er foreløpig vanskelig å si.
